

Hướng dẫn Chi tiết về Trình soạn thảo VI/VIM

---

1. Giới thiệu về VI/VIM

1.1 Tổng quan

VI (Visual Editor) là trình soạn thảo văn bản mặc định trong hầu hết các hệ thống Unix/Linux. VIM (VI Improved) là phiên bản cải tiến của VI với nhiều tính năng bổ sung.

1.2 Tại sao cần học VI/VIM?

- Có sẵn trên mọi hệ thống Unix/Linux
- Hoạt động trong môi trường terminal
- Hiệu quả cho việc chỉnh sửa file cấu hình
- Tốc độ và tính linh hoạt cao

2. Các Chế độ trong VI/VIM

2.1 Normal Mode (Command Mode)

- Chế độ mặc định khi mở file
- Dùng để điều hướng và thực hiện lệnh
- Nhấn **Esc** để trở về chế độ này

2.2 Insert Mode

- Chế độ nhập văn bản
- Vào bằng các phím: **i, I, a, A, o, O**
- Thoát bằng phím **Esc**

2.3 Command Line Mode

- Truy cập bằng dấu **:** từ Normal Mode
- Thực hiện các lệnh như save, quit, search
- Thoát bằng **Esc**

3. Di chuyển Con trỏ (Navigation)

3.1 Di chuyển Cơ bản

```
h - sang trái  
j - xuống dưới  
k - lên trên  
l - sang phải
```

3.2 Di chuyển theo Từ

```
w - đầu từ tiếp theo
W - đầu từ tiếp theo (qua dấu câu)
b - đầu từ trước đó
B - đầu từ trước đó (qua dấu câu)
e - cuối từ hiện tại
```

3.3 Di chuyển trong File

```
1G hoặc gg - đầu file
G - cuối file
nG - đến dòng thứ n
H - đầu màn hình
M - giữa màn hình
L - cuối màn hình
```

4. Chỉnh sửa Văn bản

4.1 Nhập Văn bản

```
i - chèn trước con trỏ
I - chèn đầu dòng
a - chèn sau con trỏ
A - chèn cuối dòng
o - thêm dòng mới bên dưới
O - thêm dòng mới bên trên
```

4.2 Xóa Văn bản

```
x - xóa ký tự tại con trỏ
X - xóa ký tự trước con trỏ
dd - xóa dòng hiện tại
ndd - xóa n dòng
D - xóa từ con trỏ đến cuối dòng
```

4.3 Copy và Paste

```
yy - copy dòng hiện tại
nyy - copy n dòng
p - paste sau con trỏ
P - paste trước con trỏ
```

5. Tìm kiếm và Thay thế

5.1 Tìm kiếm

```
/pattern - tìm xuôi  
?pattern - tìm ngược  
n - tìm tiếp theo cùng hướng  
N - tìm tiếp theo ngược hướng
```

5.2 Thay thế

```
:s/old/new - thay thế lần đầu trong dòng  
:s/old/new/g - thay thế tất cả trong dòng  
:%s/old/new/g - thay thế tất cả trong file
```

6. Lưu và Thoát

6.1 Các Lệnh Cơ bản

```
:w - lưu file  
:q - thoát (nếu không có thay đổi)  
:wq hoặc :x - lưu và thoát  
:q! - thoát không lưu  
ZZ - lưu và thoát
```

6.2 Các Tùy chọn Mở rộng

```
:w filename - lưu như file mới  
:r filename - chèn nội dung file khác  
:e filename - mở file khác
```

7. Tính năng Nâng cao

7.1 Visual Mode

- Nhấn **v** để chọn ký tự
- Nhấn **V** để chọn dòng
- Nhấn **Ctrl-v** để chọn block

7.2 Macros

```
q{a-z} - bắt đầu ghi macro  
q - kết thúc ghi  
@{a-z} - thực thi macro
```

8. Best Practices và Tips

8.1 Hiệu quả trong VI/VIM

1. Sử dụng các phím tắt thay vì di chuyển nhiều
2. Học các lệnh theo nhóm chức năng
3. Thực hành thường xuyên với các file text

8.2 Troubleshooting

1. Nhấn **Esc** nhiều lần nếu không chắc chế độ
2. Sử dụng **:help** khi cần trợ giúp
3. **:set number** để hiển thị số dòng
4. **:set syntax on** cho syntax highlighting

9. Bài tập Thực hành

1. Tạo và chỉnh sửa file cấu hình
2. Copy/paste nhiều dòng văn bản
3. Tìm và thay thế text trong file lớn
4. Làm việc với nhiều file cùng lúc

10. Tài liệu Tham khảo

- **vimtutor** - Tutorial có sẵn trong hệ thống
- **:help** - Hệ thống help trong VIM
- Online VIM resources